

มองสถิติ และตัวชี้วัดทางการศึกษา

วิเคราะห์สถิติ ตัวชี้วัดและการจัดอันดับทางการศึกษาเพื่อความสามารถในการแข่งขัน

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2556

การจัดอันดับของ IMD

กระแงงาสะท้อนคุณภาพการศึกษา

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการจัดการ หรือ International Institute for Management Development (IMD) ได้จัดทำรายงาน World Competitiveness Yearbook 2013 (WCY 2013) โดยนำเสนอผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก เปรียบเทียบองค์ประกอบ 4 ปัจจัยหลัก (Competitiveness Factors) ได้แก่ ผลประกอบการทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ (Business Efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) แต่ละปัจจัยหลักแบ่งเป็น 5 ปัจจัยย่อย (Sub-Factors) รวม 20 ปัจจัยย่อย โดยมี **การศึกษา (Education)** เป็นปัจจัยย่อยในปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

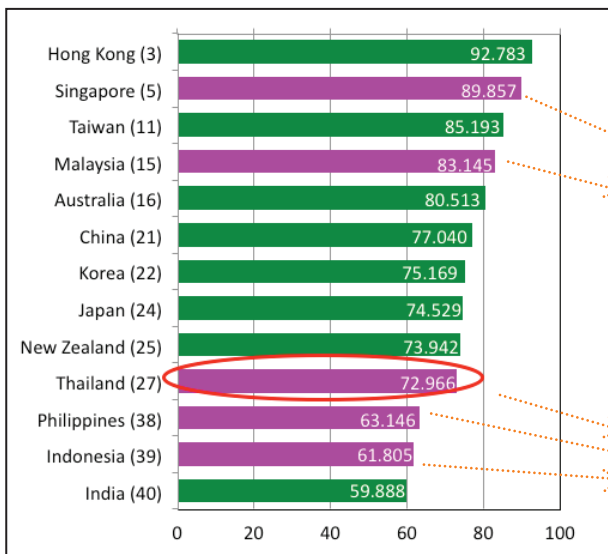
แต่ละปัจจัยย่อยจะมีเกณฑ์ชี้วัด (Criteria) ซึ่งในแต่ละปีจะมีจำนวนไม่เท่ากัน การจัดอันดับ IMD 2013 ครั้งนี้ มีเกณฑ์ชี้วัด **รวมทั้งสิ้น 333 ตัว มีประเทศเข้าร่วม 60 ประเทศ** เพิ่มจากปีที่ผ่านมา 1 ประเทศ คือประเทศลัตเวีย (Latvia) มีประเทศในอาเซียนเข้าร่วมประเมินเพียง 5 ประเทศ คือ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย เมื่อรวมเป็นกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Asia - Pacific) จะมีทั้งหมด 13 ประเทศ

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันภาพรวมพบว่า **ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติอยู่อันดับที่ 27** ดีขึ้น 3 อันดับ เป็นอันดับที่ 3 ใน 5 ประเทศอาเซียน และเป็นประเทศอันดับแรกของอาเซียนที่เลื่อนอันดับดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 10 โดยมีอันดับเหนือกว่าประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และอินเดีย ที่อยู่ในอันดับ 38, 39 และ 40 ตามลำดับ

สารบัญ

หน้า

	การจัดอันดับของ IMD กระแงงาสะท้อนคุณภาพการศึกษา	1
	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2
	ด้านการศึกษา	2
	เกณฑ์การจัดอันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของ IMD 2013	4
	ด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา	4
	ด้านคุณภาพการศึกษา	6
	ด้านการอุดมศึกษา	7
	ด้านการตอบสนองต่อภาคธุรกิจ	8

ความสามารถในการแข่งขันภาพรวม ประเทศไทยดีขึ้น 3 อันดับ จากอันดับที่ 30 เป็น 27 และเป็นประเทศอันดับแรกที่ดีขึ้นของอาเซียน

เมื่อเทียบกับ IMD 2012 อันดับลดลง 2 ประเทศ

เมื่อเทียบกับ IMD 2012 อันดับดีขึ้น 3 ประเทศ

ประเทศไทย ในปี 2012 อันดับที่ 30 ปี 2011 เป็นอันดับที่ 27

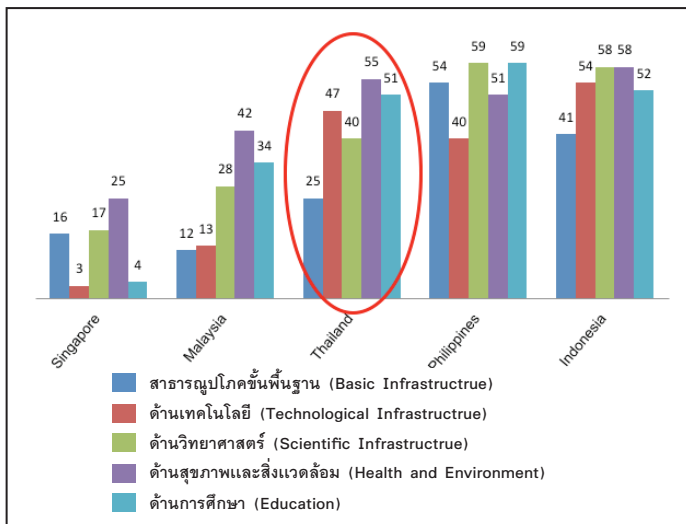
ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2013

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยมีอันดับดีขึ้น 1 อันดับ จากอันดับที่ 49 เป็น 48 และสมรรถนะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยย่อยหนึ่งในปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐาน ก็มีอันดับดีขึ้น 1 อันดับเช่นเดียวกัน จากอันดับที่ 52 ขึ้นมาเป็นอันดับที่ 51 และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน มีอันดับเหนือกว่าประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ แต่เป็นรองสิงคโปร์และมาเลเซีย ที่อยู่ในอันดับ 4 และ 34 ตามลำดับ ถึงแม้ผลการจัดอันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของ IMD 2013 จะเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่เป็นผลการประเมินปีแรกที่ทิศทางการพัฒนาการศึกษามีแนวโน้มดีขึ้นในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

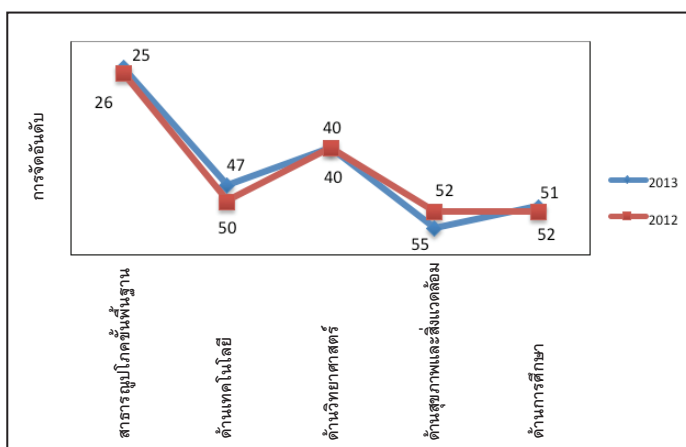

ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ประกอบด้วย 5 ปัจจัยย่อย (Sub-Factors) ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 48 คีชีน 1 อันดับ และเป็นอันดับ 3 ใน 5 ประเทศอาเซียน ในขณะที่สมรรถนะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยย่อยหนึ่ง อยู่อันดับที่ 51 คีชีน 1 อันดับเช่นเดียวกัน

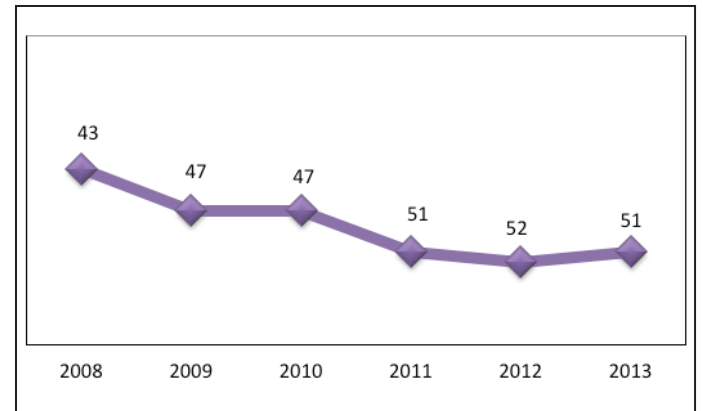
ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2013

ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้ง 5 ปัจจัยย่อย เมื่อเทียบกับ IMD 2012 พบว่า มี 3 ปัจจัยย่อยที่อันดับดีขึ้นคือ ด้านเทคโนโลยี คีชีน 3 อันดับ อยู่อันดับที่ 47 ด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและด้านการศึกษา คีชีน 1 อันดับ อยู่อันดับที่ 25 และ 51 ตามลำดับ ส่วนด้านวิทยาศาสตร์ อยู่อันดับเท่าเดิมที่ 40 มีเพียงปัจจัยเดียวที่อันดับลดลงคือ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ลดลง 3 อันดับ จากอันดับที่ 52 เป็น 55

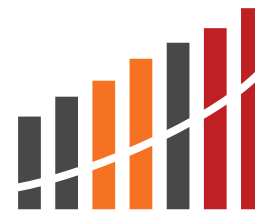

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

แนวโน้มสมรรถนะด้านการศึกษา ประเทศไทยมีทิศทางที่ดีขึ้นจาก 52 เป็น 51 แต่ยังไม่ถึง 43 เมื่อ 5 ปีที่แล้ว

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2008 - 2013

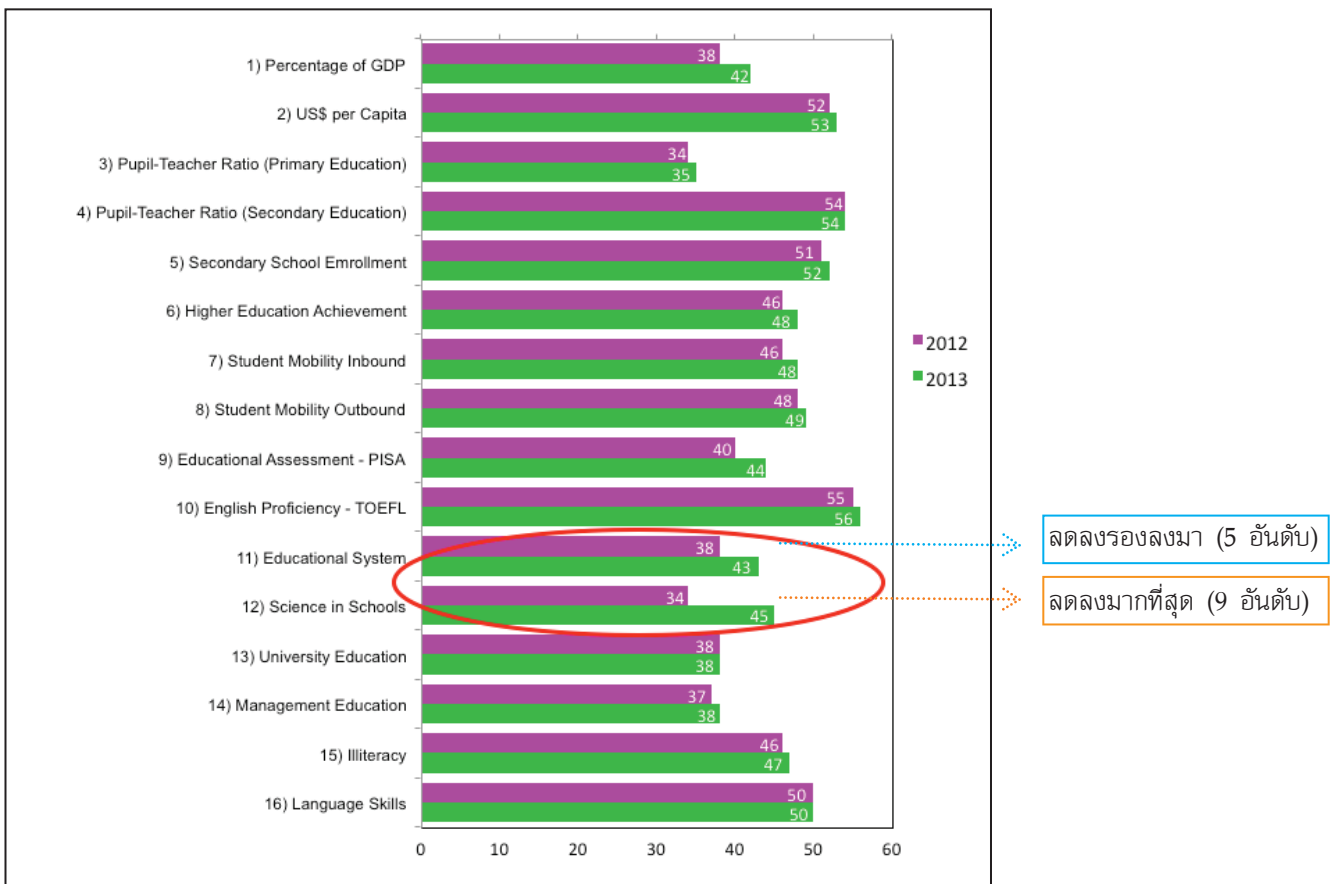

ด้านการศึกษา

IMD จัดอันดับสมรรถนะด้านการศึกษา โดยใช้เกณฑ์ชี้วัด (Criteria) ทั้งหมด 16 ตัว คือ 1) ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP (Total Public Expenditure on Education (%): Percentage of GDP) 2) งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัว (US\$) (Total Public Expenditure on Education per Capita : US\$ per Capita) 3) สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษา (Pupil - Teacher Ratio (Primary Education): Ratio of Students to Teaching Staff) 4) สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัธยมศึกษา (Pupil - Teacher Ratio (Secondary Education): Ratio of Students to Teaching Staff) 5) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา (ประชากรวัยเรียน อายุ 12-17 ปี) (Secondary School Enrollment (%): Percentage of Relevant Age Group Receiving Full-time Education) 6) ร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education Achievement (%): Percentage of Population that has Attained at Least Tertiary Education for Persons 25-34) 7) จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศ ต่อประชากร 1,000 คน (Student Mobility Inbound: Foreign Tertiary-Level Students per 1,000 Inhabitants) 8) จำนวนนักศึกษาที่ไปเรียนระดับอุดมศึกษา

ต่างประเทศ ต่อประชากร 1,000 คน (Student Mobility Outbound: National Tertiary-Level Students Studying Abroad per 1,000 Inhabitants) 9) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา - โครงการ PISA สำหรับนักเรียนอายุ 15 ปี (Educational Assessment - PISA: PISA Survey of 15 - Year Olds) 10) คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ - คะแนนเฉลี่ย TOEFL (English Proficiency - TOEFL: TOEFL Scores) 11) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา (Educational System: Does not Meet/Meet the Needs of a Competitive Economy (Survey) 12) ความเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน (Science in Schools: Is not Sufficiently/Is Sufficiently Emphasized (Survey) 13) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (University Education: Does not Meet/Meet the Needs of a Competitive Economy (Survey) 14) การจัดการศึกษาสาขาบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ (Management Education: Does not Meet/Meet the Needs of the Business Community (Survey) 15) อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ (ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป) (Illiteracy (%): Adult (over 15 years) Illiteracy Rate as a Percentage of Population) 16) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ (Language Skills: Are not Meeting/ Are Meeting the Needs of Enterprises (Survey)

เมื่อเทียบกับ IMD 2012 พบว่า ทุกเกณฑ์ชี้วัดในปัจจัยย่อยด้านการศึกษาของ IMD 2013 ทั้ง 16 ตัว ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ลดลงถึง 13 ตัว ส่วนอีก 3 ตัว อยู่ในอันดับเท่าเดิม โดยอันดับของระบบการศึกษา (Educational System) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ ลดลง 5 อันดับ เป็นรองจากการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน ที่ลดลงมากที่สุดถึง 9 อันดับ

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

เกณฑ์การจัดอันดับ

สมรรถนะด้านการศึกษาของ IMD 2013

กลุ่ม 1 โอกาสและความเสมอภาค ทางการศึกษา	กลุ่ม 2 คุณภาพการศึกษา	กลุ่ม 3 การอุดมศึกษา	กลุ่ม 4 การตอบสนองต่อภาคธุรกิจ
<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัว สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษา สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัธยมศึกษา อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ระดับมัธยมศึกษา อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา - โครงการ PISA 2009 สำหรับนักเรียนอายุ 15 ปี คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ - คะแนนเฉลี่ย TOEFL ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ (Survey) ความเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน (Survey) 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศ นักศึกษาที่ไปเรียนระดับอุดมศึกษาต่างประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา (Survey) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (Survey) การจัดการศึกษาสาขาการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ (Survey)

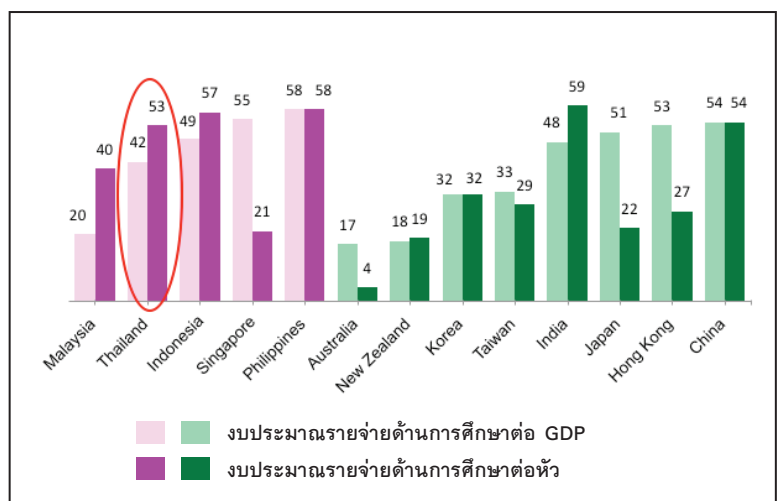
เมื่อนำเกณฑ์ชี้วัดการจัดอันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของ IMD 2013 มาจัดเป็นกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์ในรายละเอียด สามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มเกณฑ์ชี้วัดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา มี 6 ตัว 2) กลุ่มเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพการศึกษา มี 4 ตัว 3) กลุ่มเกณฑ์ชี้วัดการอุดมศึกษา มี 3 ตัว และ 4) กลุ่มเกณฑ์ชี้วัดการตอบสนองต่อภาคธุรกิจ มี 3 ตัว

ด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ที่สูงมากเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา แต่อันดับลดลง 4 อันดับ จากอันดับที่ 38 เป็น 42 โดยประเทศมาเลเซียอันดับลดลงมากที่สุด ถึง 10 อันดับ จากอันดับที่ 10 ลงมาเป็นอันดับที่ 20 แต่ยังคงเป็นอันดับที่ 1 และมีประเทศไทยเป็นอันดับที่ 2 ของอาเซียน

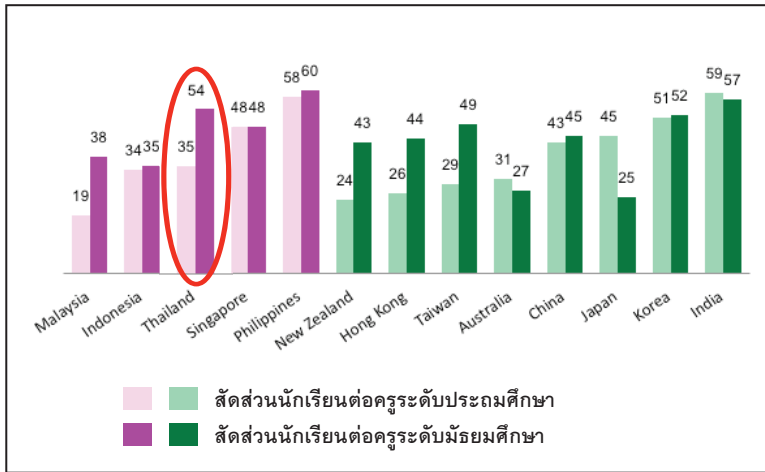
เช่นเดียวกับงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัว (US\$) อยู่ที่ 193 US\$ แม้โดยจำนวนเงินจะเพิ่มขึ้น 4 US\$ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่อันดับลดลง 1 อันดับ จากอันดับที่ 52 ลงมาอยู่ที่อันดับ 53 และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกประเทศก็พยายามจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น โดยประเทศสิงคโปร์มีงบประมาณด้านการศึกษาต่อหัวเพิ่มขึ้น 215 US\$ เป็น 1,647 US\$ มากกว่าทุกประเทศในอาเซียน และมากกว่าไทยกว่า 8 เท่า

งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อ GDP ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 42 ลดลง 4 อันดับ ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัว (US\$) อยู่ในอันดับที่ 53 ลดลง 1 อันดับ

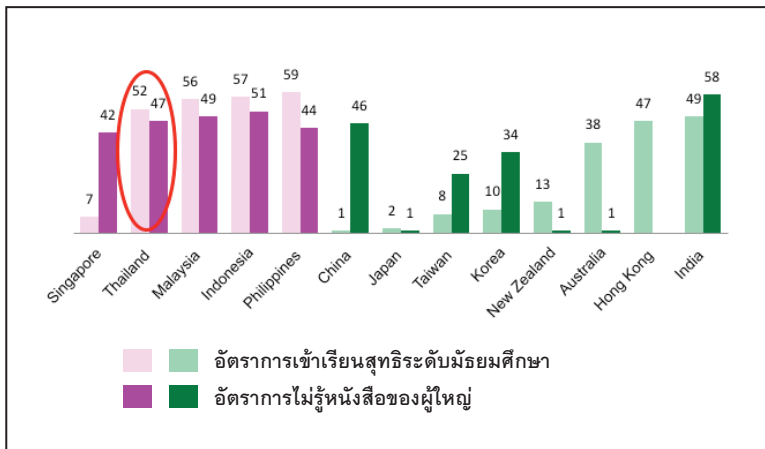
ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษา ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 35
ลดลง 1 อันดับ ในขณะที่สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัธยมศึกษา
อยู่อันดับที่ 54 เท่ากับปีที่ผ่านมา

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

อัตราการเข้าเรียนสู่ทริระดับมัธยมศึกษา ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 52
ลดลง 1 อันดับ เช่นเดียวกับอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ ที่ลดลง
1 อันดับ จากอันดับที่ 46 เป็น 47

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาของประชากรวัยเรียนอายุ 12-17 ปี ยังคงเป็นร้อยละ 72.2 เท่ากับปีที่ผ่านมา แต่อันดับลดลง 1 อันดับ จากอันดับที่ 51 ลงมาอยู่ที่อันดับ 52 และเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน รองจากประเทศสิงคโปร์ ในขณะที่จีนยังคงรักษาอันดับที่ 1 ของโลก ด้วยอัตราการเข้าเรียนสู่ทริระดับมัธยมศึกษาที่ร้อยละ 100

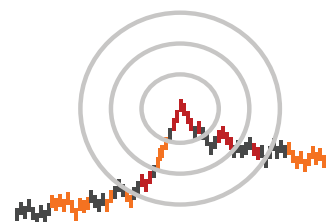
ตัวชี้วัดอัตราการเข้าเรียนสู่ทริระดับมัธยมศึกษา เป็นอีกตัวชี้วัดหนึ่งซึ่งผลการวิเคราะห์ของ IMD บ่งชี้ว่า เป็นจุดอ่อนสำคัญที่จุดรั้งความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย การที่จะปรับให้ตัวชี้วัดนี้มีอันดับที่ดีขึ้น ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องหาวิธีการส่งเสริมสนับสนุน และบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งต้องเร่งรัดและรวมพลังการขับเคลื่อนนโยบายเรียนฟรี เรียนดี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49

โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาจากสัดส่วนความรับผิดชอบของครูต่อนักเรียน ในระดับประถมศึกษา พบว่าประเทศไทยอยู่อันดับที่ 35 ลดลง 1 อันดับ ใกล้เคียงกับประเทศอินโดนีเซียที่อยู่อันดับ 34 และออสเตรเลีย อันดับที่ 31 เป็นอันดับ 3 ของอาเซียน อยู่เหนือกว่าประเทศสิงคโปร์และฟิลิปปินส์ โดยครู 1 คน รับผิดชอบนักเรียนระดับประถมศึกษา 16 คน เท่ากับปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าผลการจัดอันดับจะลดลง แต่เป็นอันดับที่แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังสามารถแข่งขันได้ในระดับสากลด้วยตัวชี้วัดสัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษา นี้

ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษา ครู 1 คน รับผิดชอบนักเรียน 21 คน เท่ากับปีที่ผ่านมาเช่นเดียวกัน และอยู่อันดับที่ 54 เท่ากับปีที่ผ่านมาด้วย โดยเป็นอันดับที่ 4 ของอาเซียน อยู่เหนือเพียงประเทศฟิลิปปินส์เท่านั้น และจากผลการวิเคราะห์ของ IMD ยังบ่งชี้ด้วยว่า ตัวชี้วัดสัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัศึกษานี้ เป็นจุดอ่อนสำคัญที่จุดรั้งความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย นั้นย่อมส่งผลสะท้อนกลับมาว่า สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัศึกษายังมีปัญหา คงต้องพิจารณาบทบาทของครูที่จะมาสอนในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

ศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งต้องเร่งรัดและรวมพลังการขับเคลื่อนนโยบายเรียนฟรี เรียนดี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ในส่วนของสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ที่กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จึงจะส่งผลให้ประชากรอายุต่ำกว่า 17 ปี มีโอกาสเข้ารับการศึกษาก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ และเป็นพลเมืองไทยที่มีคุณภาพ มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเมื่อประเทศเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2015

ส่วนอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ ที่เป็นประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังคงอยู่ที่ร้อยละ 5.9 เท่ากับปีที่ผ่านมา แต่อันดับลดลง จากอันดับที่ 46 มาอยู่อันดับที่ 47 ใกล้เคียงกับประเทศจีนที่อยู่อันดับ 46 และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน มีอันดับเหนือกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่อยู่ในอันดับ 49 และ 51 ตามลำดับ แต่ที่น่าสังเกตคือประเทศอินเดีย พบว่ายังมีผู้ไม่รู้หนังสือสูงถึง ร้อยละ 24.8 และอยู่ในอันดับสุดท้ายในภูมิภาคเอเชีย

จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา ทั้ง 6 ตัวชี้วัด แม้ตัวชี้วัดส่วนใหญ่จะมีอันดับที่ลดลง แต่ยังคงรักษาอันดับเดิมในกลุ่มอาเซียนไว้ทั้งหมด ยกเว้นสัดส่วนนักเรียนต่อครูในระดับประถมศึกษาที่อันดับในอาเซียนลดลง ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยยังจัดได้ไม่ทั่วถึงและยังต้องการการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

นอกจากนี้ การที่ IMD สรุปลงผลการวิเคราะห์และบ่งชี้ว่า สัดส่วนนักเรียนต่อครู ระดับมัธยมศึกษา และอัตราการเข้าเรียนสู่ทุกระดับมัธยมศึกษา เป็นจุดอ่อนสำคัญที่จุดรั้งความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ติดต่อกัน 3 ปีซ้อน ย่อมสะท้อนถึงความสำคัญของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา หากประเทศไทยสามารถจัดการกับจุดอ่อนทั้งสองนี้ได้ ก็จะเป็นจุดคานงัดที่มีประสิทธิภาพ เป็นพลังในการพัฒนาสมรรถนะด้านการศึกษาเพื่อการแก้ปัญหาด้านกำลังคนของประเทศอันจะส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมของประเทศในอนาคต

ด้านคุณภาพการศึกษา

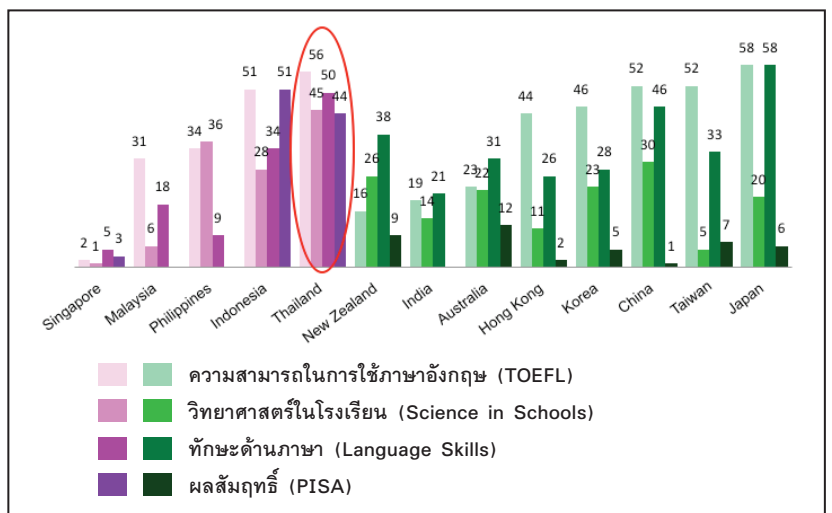
ความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพการศึกษา เมื่อมองจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่ง IMD จัดอันดับโดยใช้คะแนนสอบเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของเด็กไทยอายุ 15 ปี จากโครงการ PISA 2009 ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 44 เป็นอันดับที่ลดลง 4 อันดับ จากผลคะแนน PISA 2006 ที่อยู่ในอันดับที่ 40 โดยเป็นรองประเทศสิงคโปร์ แต่เหนือกว่าอินโดนีเซีย โดยที่ประเทศมาเลเซียและฟิลิปปินส์

ไม่ได้เข้าร่วมจัดอันดับในตัวชี้วัดนี้

ในขณะที่ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ และความเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน ที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาความสามารถและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคตและการแข่งขันในระดับนานาชาติ ผลการจัดอันดับพบว่า ประเทศไทยรั้งอันดับสุดท้ายในอาเซียนทุกตัวชี้วัด และเมื่อเปรียบเทียบกับในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยอยู่อันดับรองสุดท้ายในตัวชี้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่ IMD ดูจากผลคะแนนเฉลี่ยในการสอบ TOEFL และตัวชี้วัดทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ โดยอยู่ในอันดับที่ 56 และอันดับที่ 50 ตามลำดับ อยู่เหนือเพียงประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ส่วนตัวชี้วัดความเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน ซึ่ง IMD คำนวณค่าคะแนนจากผลการสำรวจความคิดเห็น ประเทศไทยรั้งอันดับสุดท้ายในภูมิภาคเอเชียด้วย โดยมีอันดับลดลงถึง 9 อันดับ จากอันดับที่ 34 ลดลงมาอยู่ที่อันดับ 45

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพการศึกษาในกลุ่มนี้ได้สะท้อนภาพปัญหาการจัดการศึกษาด้านภาษาและวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน ซึ่งล้วนเป็นความสามารถและทักษะที่จำเป็นและสำคัญมากในโลกอนาคต ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศเพื่อให้ก้าวทันทุกประเทศในโลก เพราะเมื่อทุกประเทศไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนความรู้จำเป็นต้องใช้ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง จำเป็นต้องใช้จินตนาการ รวมทั้งความคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ในการคิดค้นนวัตกรรม และคิดสรรความแตกต่างที่เป็นความได้เปรียบของประเทศในการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อให้แข่งขันได้ในเวทีสากล ซึ่งสมรรถนะด้านคุณภาพการศึกษาเหล่านี้ ประเทศไทยยังต้องการการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

ทุกเกณฑ์ชี้วัดในกลุ่มคุณภาพการศึกษา ประเทศไทย รั้งอันดับสุดท้ายในอาเซียน และมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

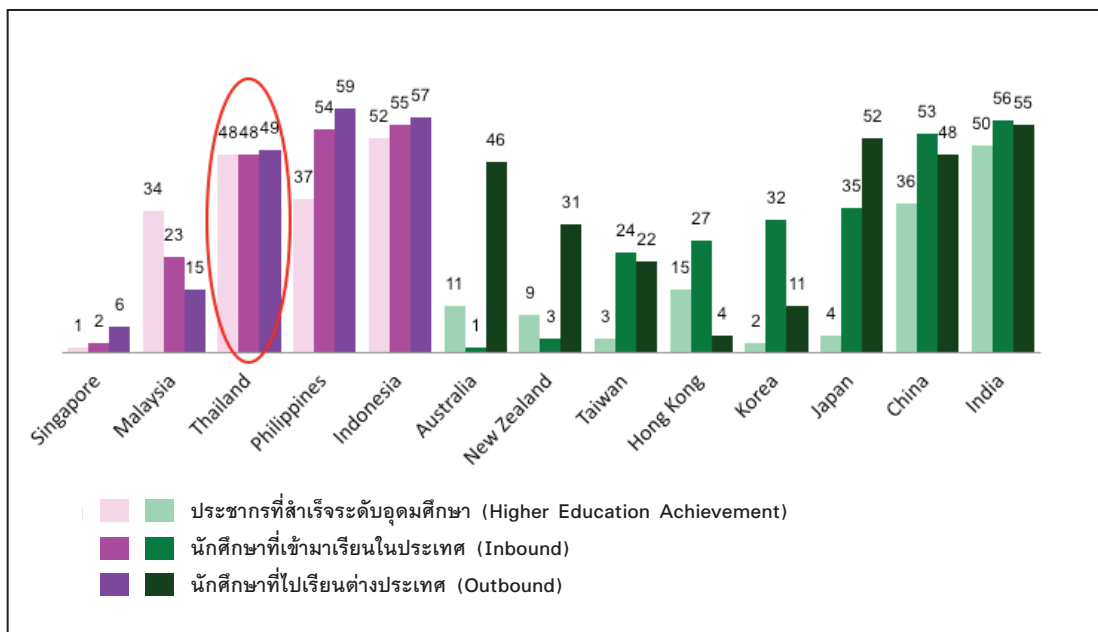

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2013

ความสามารถในการแข่งขันด้านการอุดมศึกษา เมื่อดูจากค่าร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประเทศไทยยังคงเดิมที่ค่าร้อยละ 18 เท่ากับปีที่ผ่านมา แต่อันดับลดลง 2 อันดับ จากอันดับที่ 46 ลงมาอยู่ที่อันดับ 48 และเป็นอันดับ 4 ของอาเซียน มีอันดับเหนือเพียงประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น ในขณะที่สิงคโปร์ อยู่ที่ร้อยละ 70.8 เป็นอันดับที่ 1 ของโลก และเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศไทยเกือบ 4 เท่า

ส่วนตัวชี้วัดที่สะท้อนความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาจากความต้องการเข้ารับบริการในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา แต่ทั้งสองตัวชี้วัดมีอันดับลดลง โดยนักศึกษาไทยที่ไปเรียนระดับอุดมศึกษาต่างประเทศ มีจำนวนเพิ่มขึ้น 5 คน จาก 24 คน เป็น 29 คน ในจำนวนประชากรชาวไทยทุกๆ 1,000 คน ที่ไปพำนักในต่างประเทศ อยู่ในอันดับที่ 49 (ลดลง 1 อันดับ) ส่วนนักศึกษาต่างชาติที่สนใจเข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย มีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 คน จาก 37 คน เป็น 40 คน ในจำนวนประชากรชาวต่างชาติทุกๆ 1,000 คน ที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 48 (ลดลง 2 อันดับ) ซึ่งสอดคล้องกับหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน และมีอันดับเหนือกว่าประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ทั้งสองตัวชี้วัด

ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 48 ลดลง 2 อันดับ และนักศึกษาไทยที่ไปเรียนระดับอุดมศึกษาต่างประเทศ อยู่อันดับที่ 49 ลดลง 1 อันดับ ในขณะที่นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย อยู่อันดับที่ 48 ลดลง 2 อันดับ

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

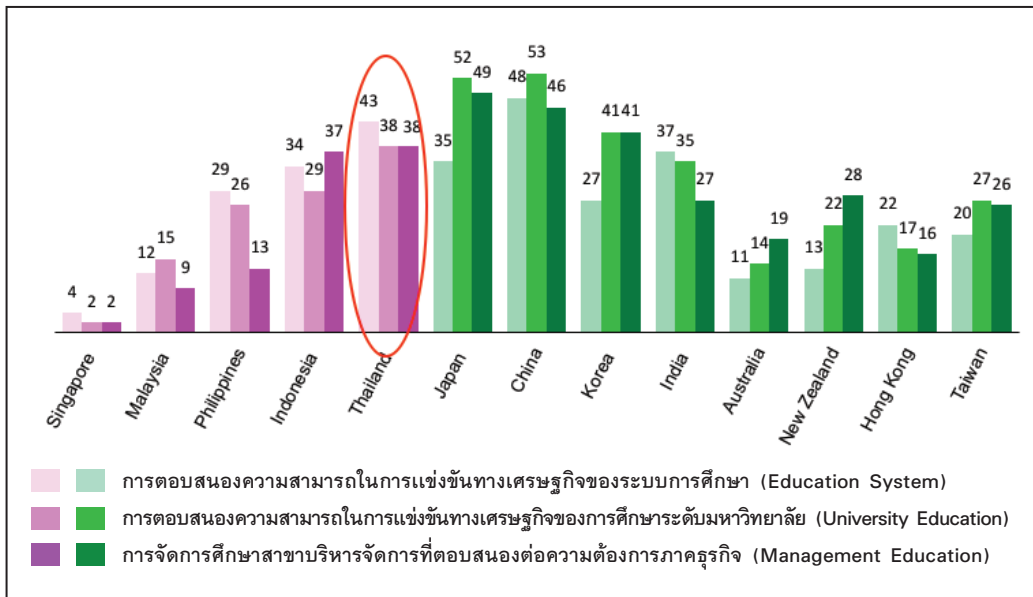
I
M
D

ด้านการตอบสนองต่อภาคธุรกิจ

ความสามารถในการแข่งขันด้านการตอบสนองต่อภาคธุรกิจ มี 3 ตัวชี้วัด ซึ่ง IMD ใช้ผลการสำรวจความคิดเห็นมาคำนวณเป็นค่าคะแนนในการจัดอันดับ ผลการจัดอันดับพบว่า **ทุกตัวชี้วัดในกลุ่มนี้เรียงอันดับสุดท้ายในอาเซียน** สะท้อนสมรรถนะด้านการศึกษาของประเทศไทยว่ายังตอบสนองต่อภาคธุรกิจไม่เพียงพอ และยิ่งด้อยกว่าประเทศในอาเซียนที่เข้าร่วมในการจัดอันดับครั้งนี้ โดยผลการจัดอันดับการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (University Education) อยู่อันดับที่ 38 เท่ากับปีที่ผ่านมา ส่วนการจัดการศึกษาสาขาบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ (Management Education) มีอันดับลดลงจากอันดับที่ 37 เป็น 38 ในขณะที่การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา (Educational System) มีอันดับลดลงมากถึง 5 อันดับ จากอันดับที่ 38 ลงมาอยู่ที่อันดับ 43 มากกว่าสิงคโปร์ที่ลดลงเพียง 1 อันดับ จากอันดับที่ 3 เป็นอันดับที่ 4 และสวนทางกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียนที่มีอันดับดีขึ้น

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของระบบการศึกษา ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 43 ลดลง 5 อันดับ ในขณะที่การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และการจัดการศึกษาสาขาบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ อยู่อันดับที่ 38 แต่ทุกตัวชี้วัดอยู่ในอันดับรั้งท้ายของอาเซียน

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2012 - 2013

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD 2013 แม้ว่าจะมีประเทศเข้าร่วมจัดอันดับมากกว่าเดิม 1 ประเทศ และอันดับความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในภาพรวม ทุกปัจจัยหลัก และปัจจัยย่อยด้านการศึกษาของไทยจะเลื่อนอันดับสูงขึ้นจากเดิม แต่ผลจากการจัดอันดับตามเกณฑ์ชี้วัด ทั้ง 16 ตัว สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยที่ยังต้องเร่งพัฒนาและยกระดับในทุกมิติ รวมทั้งต้องให้ความสำคัญด้านการนำความรู้ ความเข้าใจในการเก็บข้อมูล ตัวชี้วัด และการใช้ประโยชน์จากการจัดอันดับการศึกษาในระดับนานาชาติ เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวางนโยบายเพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในทุกด้านและทุกมิติ เพื่อให้คุณภาพทางการศึกษาของไทยพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ควบคู่กันไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนของประเทศ

onec

มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา เป็นเอกสารของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายปีจัดทำขึ้นในรูปเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวบรวมข้อมูลสถิติ ตัวชี้วัด และการจัดอันดับทางการศึกษาระดับนานาชาติ โดยการสังเคราะห์และวิเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผู้สนใจกรุณาติดต่อ...สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุมวิท เขตตุลสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2668 7123 ต่อ 1319, 1321, 1323

โทรสาร. 0 2243 0084

website. www.onec.go.th